

noma de Barcelona, director de Departament i director de la Unitat de Bioquímica de la Facultat de Medicina. És, potser, en aquesta tasca poc productiva des de la perspectiva curricular i a voltes desencisadora, on Francesc González i Sastre ha pogut exercir la seva voluntat de servei a la societat. On ha pogut demostrar que és un bon deixeble, en segona generació, d'aquell gran català, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i mestre de molts, que fou August Pi i Sunyer.

RICARD GUERRERO I MORENO

Presentat per Carles Bas i Peired

El doctor Ricard Guerrero i Moreno neix a Madrid l'any 1943. Estudia el batxillerat i el pre-universitari a la mateixa capital de l'Estat i tot seguit es trasllada a Barcelona on realitza els estudis de llicenciatura en ciències biològiques a la universitat, entre els anys 1962-1965. Encara alumne, s'incorpora al Departament de Microbiologia de la Universitat de Barcelona, sota la direcció del professor Ramon Parés, on és, successivament, alumne, col·laborador, professor ajudant de classes pràctiques i becari d'investigació. Realitza la tesi doctoral amb la direcció del mateix professor Ramon Parés i aconsegueix el grau de doctor en ciències per la Universitat de Barcelona l'any 1970. El 1971 ingressa a la llavors recentment creada Universitat Autònoma de Barcelona i n'és el primer professor de microbiologia. Entre els anys 1972 i 1973 es trasllada als Estats Units amb una beca postdoctoral al Departament de Bacteriologia de la Universitat de Califòrnia Davis (EUA), sota la direcció del professor John L. Ingraham. El 1974 es reincorpora a la Universitat Autònoma de Barcelona, el 1975 guanya la plaça d'agregat numerari, i el 1981 accedeix a la Càtedra. És director del Departament de Microbiologia de la Universitat Autònoma de Barcelona del 1974 al 1986, del 1986 al 1988 és el primer director del nou Departament de Genètica i Microbiologia, el 1988 és nomenat catedràtic de microbiologia a la Universitat de Barcelona, ciutat on resideix actualment.

Vull fer un esment particular: he dit el primer director del nou Departament creat de Genètica i Biologia. Aquestes paraules «el nou primer director» són una tendència constant en la vida científica i humana del doctor Guerrero i Moreno.

A més de la seva activitat docent, quant a promoció, hem de destacar el 1983 el seu nomenament com a vice-degà de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Ja de bell antuvi obté una sèrie de premis: premi extraordinari de batxillerat (1961), premi extraordinari de llicenciatura (1965), premi extraordinari de doctorat (1972) i premi de Young Research Woole of Interessant Schema del British Council (1974).

A part de la seva activitat docent i el neguit humà que és potser el que més caracteritza el doctor Guerrero, cal assenyalar que forma part de nombrosos comitès, organitza congressos d'àmbit mundial —ara deixo a part, la veurem després, la tasca activíssima, pel que fa als congressos de metges i biòlegs de llengua catalana. És membre del comitè editorial de diverses publicacions, president del 2n Congrès de Biotecnologia, president del 6è Simposi Internacional d'Ecologia Microbiòtica, etc. Forma part de tretze entitats internacionals, la majoria d'elles de gran prestigi.

Pel que fa a les línies d'investigació, hem de destacar un fet que des del meu punt de vista és molt important: el desenvolupament que ha dut a terme des del que podríem dir la microbiologia clàssica, passant per altres línies més noves, especialment les que veurem en fer un comentari sobre les seves publicacions, fins a l'estudi dels tapissos microbians. En els últims cinc anys ha treballat directament en aquest aspecte de la biologia microbiana, que té extraordinària importància perquè comporta una visió absolutament nova de molts dels processos de desenvolupament de la vida. Les línies esmentades són la genètica molecular, la bioquímica bacteriana i l'ecologia microbiana. Són les tres línies que el doctor Guerrero ha anat desenvolupant no paral·lelament, sinó d'una manera consecutiva.

Quan parlem dels articles i els revisem, no pas tots, que ha publicat el doctor Guerrero des que es dedica a la recerca i a la docència, ens trobem una llarga llista que no cal comentar, però sí que cal dir que hi ha cinquanta-vuit articles que m'han semblat més importants, preeminentes, dels quals trenta-sis estan publicats en revistes estrangeres de primera fila, i d'aquests vull assenyalar que els set últims estan dedicats a l'estudi dels tapissos microbians, amb especial atenció a la problemàtica d'aquest fenomen al delta de l'Ebre.

Vista la tasca desenvolupada pel doctor Guerrero, em ve al cap una opinió que suposo que tots els oients comparteixen amb mi —jo l'he defensada d'una manera continuada—, és el fet que per a ser membre de l'Institut, per a aportar quelcom a l'Institut d'Estudis Catalans, evidentment, el que cal primer és ser un bon científic. I és cert que el doctor Guerrero és una figura clau en aquest sentit. Ell, i el seu mestre, el doctor Parés, membre també d'aquest Institut, han aconseguit una solidesa important en un camp —el de la microbiologia— i espe-

cialment, en aquesta darrera línia d'actuació, que tracta molt directament de la problemàtica de l'origen de la vida, la problemàtica relacionada amb els punts més fonamentals del que preocupa un biòleg sensible en el moment actual.

Però, penso que el segon aspecte que fa mereixedor un científic de ser membre d'aquesta institució és l'estimació per Catalunya, l'amor a la nostra cultura. I jo m'entrentindrè una miqueta —si se'm permet— en aquest darrer aspecte. En primer lloc, el doctor Guerrero forma part de la Societat Catalana de Biologia, on ha exercit una sèrie de càrrecs: ha ascendit —per dir-ho d'alguna manera— dintre la Societat —del 1971 al 1981 és vocal de sessions; del 1981 al 1986, secretari general; del 1986 al 1989, tresorer, i a partir del 1989, president.

El contacte humà amb el doctor Guerrero, avui proposat, s'inicia quan ell era vocal de sessions i jo, president d'aquesta Societat Catalana de Biologia; aquí comença l'amistat amb un home dinàmic, amb un home actiu, amb un home que no s'espanta per res, que tira sempre endavant, i que, nascut a Madrid, ha sabut amarar-se de tal manera de la nostra cultura i de l'amor a la nostra terra, que avui seria difícil de distingir què queda d'aquella naixença a Madrid en aquesta viva dedicació a la nostra pàtria i a la nostra cultura. La seva dedicació a la Societat Catalana de Biologia és de tal envergadura, de tal amplitud que ha convertit la Societat Catalana de Biologia —des de l'època que alguns vam conèixer plena de dificultats, plena d'entrebancs, quan ens era quasi privat de presentar en públic les sessions plenàries, per por que les autoritats de l'època poguessin tenir alguna sospita fins a la situació actual—, l'ha convertit —dèiem—, en una societat més dinàmica —permetin-me dir-ho així—, més activa, que disposa de seccions de qualitat considerable que actuen en tots els àmbits: l'ecologia, la morfologia, el desenvolupament, i que agrupa metges, biòlegs, etc. Té la capacitat d'incentivar curssets, de fer venir personalitats del món científic; en aquest sentit, ara recordo, sobre la marxa —la que tinc més gravada a la memòria, perquè la vaig conèixer personalment—, Lynn Margulis que és una persona ben coneguda en l'àmbit internacional; la seva amistat l'ha feta venir repetides vegades; també ha convidat David Cardús, Oró, etc. Avui la Societat Catalana de Biologia ha assolit un nivell que en gran part, penso, es deu a tots els que hi hem actuat —deixin-me dir-ho així—, però d'una manera molt clara a l'actuació decidida del doctor Guerrero.

La segona part ha estat la seva dedicació als congressos de metges i biòlegs de llengua catalana. És una altra vegada que ens trobem el

doctor Guerrero i jo. En el 10è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana —jo formava part aleshores del Comitè Organitzador— ell va ser coordinador de la ponència «Dinàmica de la infecció», ponència, d'altra banda, que els qui tingueren l'honor o la possibilitat d'assistir-hi recordaran com en va ser, de ben plantejada. Ha intervingut en l'11è Congrés, en el 12è, en el 13è, en el 14è i actualment ha estat nomenat president per al 1996 del 15è Congrés que, si a Déu plau, tindrà lloc a Lleida. Ha intervingut, per descomptat, en la Universitat Catalana d'Estiu, en la confecció del *Diccionari enciclopèdic de medicina*, en la *Gran enciclopèdia catalana*, etc.

Queda ben clar, per tant, que el doctor Guerrero reuneix per mi les dues qualitats que ha de reunir qualsevol candidat que pugui ser presentat per ocupar un lloc a l'Institut d'Estudis Catalans: ser un bon científic i ser un home decidit, actuar en el camp de la cultura i de la llengua del nostre país. Espero que tots vostès estiguin d'acord que el doctor Guerrero reuneix aquestes qualitats.

GONZALO HALFFTER I SALAS

Presentat per Mercè Durfort i Coll

Nascut a Madrid el 1932 partí, amb la seva família, cap a l'exili a Mèxic.

És llicencià en biologia l'any 1961 i cinc anys més tard obtingué el grau de doctor a l'Escola Nacional de Ciències Biològiques de l'Institut Politècnic Nacional.

Fou en aquest centre on inicià la seva vida professional: docent i investigadora, primer com a professor ajudant de zoologia i posteriorment com a catedràtic de zoologia, càrrec que ocupà fins al 1986. Actualment és professor emèrit del centre on ha desenvolupat gran part de la seva tasca docent.

La docència, la recerca i les tasques de gestió són de vegades conreades, simultàniament i correcta; així ha estat en el cas del senyor Halffter. En el decurs de la seva vida ha fet nombroses estades en diversos països d'Europa i d'Amèrica del Nord i del Sud, per aprendre noves metodologies, per consultar col·leccions o bé per impartir cursos o donar conferències.